

Eurovalley

POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI ZA ŠKODY ZPŮSOBENÉ PŘI VÝKONU POVOLÁNÍ

Obsah

1. ÚVOD DO PROBLEMATIKY	1
2. ODPOVĚDNOST ZAMĚSTNANCE Z POHLEDU PRÁVA	2
3. JAKÉ ŠKODY LZE POJISTIT	4
4. PŘÍKLADY ŠKOD	5

1

Úvod do problematiky

Pojištění odpovědnosti zaměstnance za škodu způsobenou zaměstnavateli se vztahuje na odpovědnost za takovou škodu, kterou způsobí zaměstnanec při plnění pracovních povinností nebo v přímé souvislosti s ním a za které odpovídá na základě § 250 – 264 zákoníku práce (ZP). Výše náhrady škody způsobené zaměstnavateli je za standardních okolností ze zákona omezena, jedná se však o částkou rovnající se **čtyřapůlnásobku průměrného hrubého měsíčního výdělku**. Pokud tedy musí zaměstnanec škodu zaplatit z čistého, potenciálně hrozí téměř půl roku práce „zadarmo“.

Pojištění se vztahuje na

- škody způsobené na životě a zdraví a škody z nich vyplývající,
- škody způsobené na věci (poškozením, zničením) a škody z nich vyplývající (např. při používání, přepravě, zpracování nebo jiné činnosti na nich nebo s nimi apod.),
- jiné majetkové škody.

2

Odpovědnost zaměstnance z pohledu práva

2.1 Obecná odpovědnost

Obecně je na základě § 250 ZP odpovědnost zaměstnance za škodu způsobenou zaměstnavateli dána, jsou-li splněny následující podmínky

- ☒ zaměstnanec poruší svoji právní povinnost,
- ☒ zaměstnavateli vznikne škoda,
- ☒ existuje příčinná souvislost mezi porušením právní povinnosti zaměstnance a vznikem škody,
- ☒ je prokázáno zavinění zaměstnance (úmysl nebo nedbalost).

Důkazní povinnost je na straně zaměstnavatele, tzn. zaměstnavatel musí prokázat, že došlo ke splnění všech podmínek. V případech, které je možné ošetřit pojištěním, však bývá velmi snadné prokázat všechny zákonem definované podmínky – porušením právní povinnosti totiž není pouze porušení právních předpisů, ale porušení povinnosti, které zaměstnanci vyplývají z náplně práce.

Je-li dle výše uvedených podmínek dána odpovědnost zaměstnance za vznik škody, je tento zaměstnanec povinen nahradit zaměstnavateli skutečnou škodu v penězích, pokud škodu neodčiní uvedením v předešlý stav. Výše náhrady škody je určena výhradně zaměstnavatelem, který je povinen ji se zaměstnancem projednat a písemně mu ji oznámit, zpravidla do jednoho měsíce ode dne, kdy bylo zjištěno, že škoda, za niž zaměstnanec odpovídá, vznikla. Náhrada škody však nesmí přesáhnout **čtyřapůlnásobek násobek průměrného hrubého měsíčního výdělku** zaměstnance. Toto omezení **neplatí v případě**, kdy je škoda způsobena **úmyslně, v opilosti, nebo po zneužití jiných návykových látek**. Tyto okolnosti jsou i základními výlukami z pojištění.

Byla-li škoda způsobena rovněž zaměstnavatelem, hradí zaměstnanec poměrnou část škody dle míry svého zavinění. Odpovídá-li za vznik škody více zaměstnanců, hradí každý z nich opět poměrnou část dle míry svého zavinění.

2.2 Zvláštní typy odpovědnosti

Kromě obecné odpovědnosti za škodu existují i zvláštní typy odpovědnosti – odpovědnost za nesplnění povinnosti k odvrácení škody, odpovědnost za ztrátu svěřeného předmětu a odpovědnost za schodek na svěřených hodnotách. Zvláštní typy odpovědnosti nejsou standardně kryty pojištěním.

Odpovědnost za nesplnění povinnosti k odvrácení škody je dle § 251 dána, pokud jsou splněny následující podmínky:

- zaměstnavateli vznikne škoda,
- zaměstnanec mohl vzniku škody zabránit splněním své povinnosti upozornit vedoucího zaměstnance na hrozící škodu / zakročit proti hrozící škodě, přičemž zaměstnanec tuto povinnost vědomě nesplnil,
- existuje příčinná souvislost mezi nesplněním povinnosti zaměstnance a vznikem škody.

Výše náhrady škody v tomto případě může činit maximálně trojnásobek průměrného měsíčního výdělku zaměstnance. Zaměstnanec se odpovědnosti zproští v případě, že mu ve splnění povinnosti bránila důležitá okolnost, nebo pokud by zákrokem vystavil sebe, jiné zaměstnance, nebo osoby blízké vážnému ohrožení.

Odpovědnost za ztrátu svěřených věcí dle § 255 ZP se uplatní pouze v případech, kdy byly věci zaměstnanci svěřeny na základě písemného potvrzení. Zaměstnavatel musí prokázat, že:

- zaměstnanci na základě písemného potvrzení věc vydal,
- zaměstnanec tuto věc nevrátil.

Věci, jejichž cena převyšuje 50 000 Kč, mohou být zaměstnanci svěřeny pouze na základě písemné dohody o odpovědnosti za ztrátu svěřených věcí. Výše náhrady škody není omezena, tzn. zaměstnanec je povinen uhradit vzniklou škodu v plné výši. Zaměstnanec se zcela (částečně) zproští odpovědnosti za ztrátu svěřených věcí pouze v případě, kdy ztráta vznikne zcela (nebo z části) bez jeho zavinění.

Na podobném principu funguje i právní úprava **odpovědnosti za schodek na svěřených hodnotách** (§ 252 ZP). Odpovědnost zaměstnance je dána, pokud

- zaměstnanec nevyúčtoval hodnoty jemu svěřené na základě písemné dohody o odpovědnosti, ačkoli byl povinen je vyúčtovat,
- na svěřených hodnotách vznikl schodek.

3

Jaké škody lze pojistit

Pojištění odpovědnosti zaměstnance za škodu způsobenou zaměstnavateli se sjednává pro případy, kdy je odpovědnost zaměstnance za vznik škody prokázána (dle podmínek výše). Ne všechny takové případy jsou však pojištěním kryty. K standardně uplatňovaným **výlukám** patří zejména případy, kdy jde o škodu způsobenou

- ☞ úmyslně,
- ☞ při činnosti konané na základě dohody o provedení práce,
- ☞ po požití alkoholu nebo aplikaci omamných nebo psychotropních látek,
- ☞ vyrobením zmetku,
- ☞ vadnou manuální prací při montážích, opravách, úpravách a stavebních pracích,
- ☞ schodkem na svěřených hodnotách, které je pojištěný povinen vyúčtovat,
- ☞ zanedbáním předepsané obsluhy a údržby,
- ☞ zničením, poškozením nebo pohřešování záznamů na zvukových, obrazových datových nosičích.

Standardně jsou vyloučeny rovněž škody vzniklé

- ☞ v souvislosti s řízením dopravního prostředku,
- ☞ ztrátou věci.

Pro tyto případy je však možné ujednáním ve smlouvě krytí rozšířit.

K typickým škodám, které jsou pojištěním kryty, tedy v praxi patří:

- ☞ poškození přístroje chybnou manipulací,
- ☞ rozbití zásob při jejich naskladňování/vyskladňování,
- ☞ poškození vrat při manipulaci s vysokozdvíhým vozíkem,
- ☞ poškození služebního vozu (ať již dopravní nehoda, či elektronika poškozená rozlitým nápojem),
- ☞ poškození služebního notebooku, mobilního telefonu.

Maximální výše pojistného plnění je limitována částkou sjednanou v pojistné smlouvě, která by měla odpovídat minimálně čtyřpůlnásobku průměrného měsíčního výdělku zaměstnance.

4

Příklady škod

Případy, kdy dojde k poškození majetku zaměstnavatele při výkonu práce jsou pojištěním kryty.

Příklad: Při stěhování přístroje dojde k jeho pádu a poškození.

Příklad: Při údržbě zařízení zaměstnanec upustil nástroj, který svým pádem způsobil poškození zařízení.

Příklad: Zaměstnanec při vykládce zboží neopatrnou manipulací s vysokozdvizným vozíkem narazil do vrat a poškodil je..

Je však nutno mít na paměti standardní výluky z pojištění.

Příklad: Kdyby bylo poškození stroje způsobeno tím, že stroj nebyl měsíc mazán, a pracovník měl tuto údržbu provádět dle vnitřních předpisů každý týden, jednalo by se o zanedbání předepsané údržby a pojistitel by škodu nezaplatil.

Škody způsobené ztrátou věcí zaměstnavatele, které byly svěřeny zaměstnanci na základě písemného potvrzení, např. na přenosných počítačích, mobilních telefonech atd.

Příklad: Pracovník používá firemní mobilní telefon, který mu při cestě do práce vypadne z kapsy. V případě, že má připojištění svěřených prostředků, škodu způsobenou zaměstnavateli za něj uhradí pojistitel.

Příklad: Pracovník používá firemní notebook a má podle firemní směrnice povoleno si ho brát domů. Během jeho nepřítomnosti je jeho řádně uzamčený byt vykraden a je mu odcizen i notebook. Pojistitel tuto škodu nezaplatí, vzhledem k tomu, že k ní nedošlo zaviněním pracovníka, a tudíž za ní není dle zákoníku práce odpovědný.

Škody způsobené na služebních vozidlech – havárií zaviněnou pojištěným, poškození vozidla při nakládce, poškození vozidla při jiných činnostech, ke kterým je pojištěný oprávněn (mytí, běžná údržba atd.). Tyto škody jsou kryty připojištěním. Roční plnění může být pojistitelem omezeno.

Příklad: Pracovník zaviní havárii. Škoda na vozidle je vyčíslena na 200.000 Kč. Tu uhradí pojišťovna, u které má zaměstnavatel uzavřeno havarijní pojištění, až na spoluúčast, která je 10 % (obvykle 5-10 %) tj. 20.000 Kč, které by měly být uhrazeny pracovníkem, který škodu způsobil. Tu však za něj zaplatí pojistitel z pojištění odpovědnosti.

Příklad: Pracovníkovi je odcizen řádně uzamčený a zajištěný vůz. Na tuto škodu se pojištění nevztahuje, protože za její vznik není pracovník odpovědný dle zákoníku práce.

Eurovalley

Eurovalley s.r.o.

Příkop 6

602 00 Brno

IČ: 293 68 324